

मन्त्राधेयकमेव च । अप्रजावाप्ततीताया बन्धवास्तद-
वाप्तुयुः वाच्यः । “बन्धवा भ्रातरः बन्धुदत्तप्रदेन कन्या-
दगायां यत् पित्रभ्यां दत्तं तदुच्यते” दावभासः । तन्मते
कन्यादशायां बन्धुभ्यां पित्रभ्यां दत्ते स्त्रीधने च ।

बन्धुर न० बन्ध-उरच् । १ छकुटे शब्दः । २ स्त्रीविज्ञेति-
कल्के ४ बन्धुजीवहन्ते ५ बधिरं हृन्ते च मेदि० ७ विहृन्ते
हेमच० । दक्षप्रभौषधी राजनि० । ८ वके विहृन्ते च पुं
शब्दः । १० रस्ये ११ नञ् १२ श्रेयशायां स्त्री १३ क्तु पुं
३० व मेदि० । १४ उत्तानते च लि० अमरः पाठान्तरम् ।
बन्धुलि पुं बन्ध-उलच् । १ असतीपुत्रे अमरः २ बन्धुके शब्दः
३ छन्द्रे ४ रस्ये ५ नञ् च लि० अजयपालः ।

बन्धुक्त पुं बन्ध-उक्त । (बन्धुजीवहन्ते अमरः “बन्धु कपुष्पसङ्गा-
शम्” रविप्रणाममन्त्रः । रक्तपीतादिपुष्पे मध्याह्ने प्रकाश-
वति पुष्पहन्ते २ पीतशालके मेदि० । “वधितपीतसोहितपुष्पे
विशेषाच्चतुर्विधो बन्धुक्तः । उवरहारी विहारी यरुपि
शाचयमनः प्रधादनः सपितुः स्यात्” राजनि० । “बन्धुक्तः
कफकटुप्राङ्गी रक्तपिप्पली कटुः” भावप्र० । (बन्धुक्त)
इति स्याते १ शब्दध्वे न० हेमच० ।

बन्धुर पुं बन्ध-उरच् । १ छिद्रे उष्णा २ रस्ये ३ नञ् च लि०
रामः ४ उत्तानते कविदुर्जने कविज्ञे नते लि० अमरः ।

बन्धुलि पुं बन्ध-उलि । बन्धुजीवहन्ते शब्दः ।

बन्धु लि० बन्ध-उल् । कालप्रामाण्ये १ फलश्रव्ये हन्ते
अमरः । २ निष्कसे राजनि० । “अबन्धुकोपस्य निहन्तु-
रापटाम्” किरा० । ३ शब्दश्रव्ये च लि० । ४ छपुलायां
स्त्रीजातो स्त्री गृहच० । ५ बालाख्ये लेखद्रव्ये स्त्री
मेदि० । प्रा० वि० बन्ध्यायाः हृषलीत्युक्तं यथा “बन्ध्या
च हृषली ज्ञेया हृषली च रजस्वला । अथ वा हृषली
ज्ञेया कुमारी या रजस्वला” ह्योनिरोगभेदे स्त्री
भावप्र० । १५ ७ ७ पुं पितृशब्दे परिशिष्टे दृश्यम् ।

बन्धुपक्ष ५ फले बन्धुः पूर्वनि० । फलहीने हृन्ते अमरः ।

बन्ध्याकर्कटी स्त्री बन्ध्याया उपकारिणी पुत्रपटयात्
कर्कटी । तित्तककेश्याम् अस्याः पुत्रदायित्वेन बन्धु-
पकारित्वम् । स्वार्थं क अत इत्थम् । बन्ध्याकर्कटिका
तत्रैव भावप्र० । “बन्ध्याकर्कटिका तित्ता कटूणा च कफा-
पट्या । स्वाभिरादिपट्नी च दवायनकरी परा” तज्ज्ञानसु
तत्र पततेति कीर्त्तनात् तस्य बन्धुपकारित्वं बोध्यम् ।
बन्ध्यातनय पुं बन्ध्याया तनय इव । अस्तीकं पदार्थं बन्ध्या
पुत्रादयोऽप्यत ।

बन्धु गतौ भ्रा० पर० सक० सेट् । बन्धति अयन्धीत् बन्ध ।

बन्धु पुं भृ-कु-हितस् बन्ध-उ वा । १ शिवे २ विष्णौ ३ मकुचे
४ वक्रो, ५ विशाखे देशभेदे इतद्देशवासिनि व० व० मेदि० ।
७ छुनिभेदे च दपि कृत्वर्थे पुं । ८ तद्वति लि० अमरः ।
क्षियाम् ऊङ् । १० बलपी बङ्करे पुं हेमच० । ११ पिता-
वरकशाये राजनि० । गंगां अपत्ये यञ् । बाधय्य तन्नु-
नेरपत्ये पुं स्त्री० । क्षियां ङीप् वक्षोपः बाधनी ।

बन्धुधातु पुं कर्म० । १ कर्त्तुं २ गैरिके च राजनि० ।

बन्धु गतौ भ्रा० पर० सक० सेट् । बन्धति अयन्धीत् बन्ध ।

बन्धारि लि० भृ-रन् हित् कथ्यासे छम् । बर्धस्य भर्त्तारि
“बन्धारिरवस्तुरधि” तावद्व्या० ।

वर न० वृ-कच् १ कुङ्कुमे । २ चार्द्रके श्लेचे ३ बालके गन्ध-
द्रव्ये राजनि० । कर्मेणि कच् । ४ प्रजापतिरि देवादिभ्यः
इष्वाशास्ते ७ विहृन्ते लारि च पुं । भावे कच् । ८ वरचे
इति कलावां मेदि० । १० छुङ्ख्यां, ११ मेदावां १२ ब्राह्मणम्
१३ विहृन्ते १४ बाठावां १५ हरिद्रायाञ्च स्त्री टाप्
राजनि० । १६ बन्ध्यायां स्त्री मेदि० गौरां ङीप् ।

वरत्तं कव्ये वृ-वां अच् । रैवदिष्टे अयमन्त्यस्यवादिस्त्वित्ते ।

वर्जहं न० जवादीनां दुग्धस्रोतवर्त्तस्त्वाने क० १ टि२ ४ भा०

वर्ज गतौ भ्रा० पर० सक० सेट् । बर्धति अयन्धीत् बर्ध ।

वर्धट पुं बर्ध-उटम् । १ राजभाषे (वरवटी) लि० । गौरां
ङीप् । २ तत्त्वैव त्रीचो श्वेयशायाञ्च स्त्री मेदि० ।

वर्धणी स्त्री बर्ध-ल्यु । नीलमणिकायास्य अमरः ।

वर्धर न० न० बर्ध-उरच् । उदके निषण्ठुः ।

वर्ध दाने यथे स्तुतो वाचि च भ्रा० भ्रा० सक० सेट् । बर्धते
अवर्धते “विगर्हितं धर्मधर्मेर्नि वर्धयस्” नैष० ।

वर्धे न० बर्ध-कच् । १ मयूरपिच्छे अमरः । २ पत्ने ३ परीवारे
हेमच० मयूरपिच्छे पुं स्वमपि । “कं हरिदेव बर्धः” इति
विक्रमो प्रयोगात् “यथा वर्धाणि चित्ताणि विभक्तिं
भुजगायनः” ह्येव प्रयोगः । [पु० ८ ४ अ०]

वर्धकेतु पुं बर्धं केतुचिह्नं यस्य । नवममनोः पुत्रभेदे मार्क०

वर्धवत् पुं बर्ध+अण्वर्थे णटप् मस्य वः । मयूरपिच्छवृत्ते
ततः विहृतादि० अण् । बार्धित तत्त्वम् अणि लि० ।

वर्धस् न० बर्ध-स्तुतो अण् । आकारणे क० १ १ १ ४ १ ० ।

वर्हि न० बर्ध-रन् । कुये ।

वर्हिण पुं बर्ध+रन् । मयूरे अमरः ।

वर्हिन् पुं बर्ध+अण्वर्थे रनि । मयूरे अमरः ।

वर्हिवाहन ४० बर्हि मयूरो वाहनमण् । पार्त्तिकेने ।